

SYNTEZA PROCESU SYNODALNEGO W DIECEZJI PŁOCKIEJ 2021-2022

I. Wprowadzenie

Dn. 1 października 2021 r. Biskup Płocki Piotr Libera, w związku z rozpoczętym przez papieża Franciszka w Kościele powszechnym procesem synodalnym, powołał w diecezji płockiej jego dwóch koordynatorów: ks. dr. Wojciecha Kućkę, profesora WSD w Płocku, wykładowcę UKSW w Warszawie i dyrektora Wydziału ds. Rodzin Kurii Płockiej, oraz dr. Witolda Jacka Wybulta, pracownika tegoż Wydziału i prezesa Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej¹.

Ważnym etapem wspólnego wędrowania było liturgiczne otwarcie procesu w bazylice katedralnej w Płocku dn. 7 listopada 2021 r. oraz oddanie całego dzieła wstawiennictwu Matki Bożej Mazowieckiej. Rozpoczęło się wówczas zbieranie głosów synodalnych oraz spotkania różnych gremiów, grup i stowarzyszeń. W siedmiu sanktuariach maryjnych diecezji (Czerwińsk nad Wisłą – sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia; Płock – Bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia NMP; Popowo Kościelne – sanktuarium Matki Bożej Popowskiej Matki Nadziei, Przasnysz – sanktuarium Matki Bożej Niepokalanej Przewodniczki; Sierpc – sanktuarium Matki Bożej Sierpeckiej; Skępe – sanktuarium Matki Bożej Skępskiej; Żuromin – sanktuarium Matki Bożej Żuromińskiej) odbyły się spotkania rejonowych zespołów synodalnych, złożonych z przedstawicieli różnych grup i stanów w Kościele. Ważnym etapem słuchania synodalnego były zebrania diecezjalnych gremiów i rad: Diecezjalnej Rady Kapłańskiej; Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej; Diecezjalnej Rady Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Diecezji Płockiej; Rady Społecznej przy Biskupie Płockim; Młodzieżowej Rady Duszpasterskiej; Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku; zakonnej grupy synodalnej; grupy synodalnych duchownych podczas zebrań w dekanatach diecezji (w 22 z 28 dekanatów). Istotny wkład miały także spotkania ruchów i stowarzyszeń, zorganizowane przez: Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej; koła parafialne Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej z Płocka; grupę synodalną kobiet; Wspólnotę Kapłańską Osób Świeckich; Sekcję Dialogu w Towarzystwie Naukowym Płockim (ekumeniczny dialog synodalny). Ponadto odbyły się posiedzenia gremiów parafialnych, głównie Parafialnych Rad Duszpasterskich (62 z 249 parafii). Głosy ze skrzynek spłynęły z 8 parafii, zaś indywidualnych głosów było około 200. Koordynatorzy procesu synodalnego uczestniczyli ponadto w Warszawie w dn. 19-20 marca 2022 r. w spotkaniu z kard. Mario Grechem, sekretarzem generalnym Synodu Biskupów, a także w sesjach *online* organizowanych przez Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski i Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. ks. Witolda Zdaniewicza.

Ogólnodiecezjalnym, widzialnym i trwałym owocem procesu synodalnego są dni eucharystyczne, w czasie których wierni, codziennie w innym miejscu diecezji (w parafiach i wspólnotach zakonnych), mają okazję do słuchania Pana, ukrytego w Najświętszym Sakramencie². Ponadto na każdą pierwszą niedzielę miesiąca od listopada 2021 r. do maja 2022 r. ks. Wojciech Kućko przygotowywał stosowne modlitwy powszechne oraz schematy nabożeństw adoracyjnych w intencji o dobre przeżycie i owoce procesu synodalnego, publikowane w „E-Biuletynie”, „Okólniku” oraz na

¹ Por. P. LIBERA, *Zarządzenie Biskupa Płockiego na temat organizacji i przebiegu procesu synodalnego w diecezji płockiej*, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 106/116 (2021) 10, s. 878-885.

² Por. P. LIBERA, *Zarządzenie Biskupa Płockiego o dniach eucharystycznych w diecezji płockiej z dn. 6 stycznia 2022 r.*, „Okólnik” (2022) nr 1, s. 1-14.

stronie internetowej www.plockierodziny.pl. Utworzono także konto na Twitterze (@SynodPlock) celem szerszego dostępu do wiedzy i możliwości kontaktu oraz mailową skrzynkę synodalną synod@diecezjaplocka.pl. Owocem materialnym synodu było również opracowanie i prezentacja podczas uroczystości otwarcia herbu diecezji płockiej³.

Proces konsultacji zakończono 30 kwietnia 2022 r., zaś diecezjalne spotkanie presynodalne miało miejsce w czasie niesporów w bazylice katedralnej w Płocku 2 maja 2022 r., w uroczystość św. Zygmunta, patrona miasta Płocka i Kapituły Katedralnej Płockiej⁴. Dn. 30 maja 2022 r. została wypełniona i przesłana przez system ankieta synodalna, przygotowana przez Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. ks. Witolda Zdaniewicza.

Proces synodalny był przede wszystkim okazją do poszukania po raz kolejny, w nowych warunkach duszpasterskich, odpowiedzi na pytanie, które na zakończenie 42. synodu diecezji płockiej w katedrze na Wzgórzu Tumskim postawił św. Jan Paweł II: „«Kościele, co mówisz sam o sobie?» (por. J 1,22). [...] Kim jesteś? Kim powinieneś być? Jak możesz stawać się takim, jakim być powinieneś, aby odpowiedzieć «znakom czasu» (por. Mt 16,3), aby odpowiedzieć oczekiwaniom i wymogom twej własnej społeczności, a pośrednio całego narodu, wchodzącego w nowy okres swych dziejów? *Quid dicis de te ipso?*”⁵. Płockie doświadczenia synodalne wpisują się w hasło procesu synodalnego: *Komunia, uczestnictwo i misja*. Niewątpliwie ważnym i godnym przywołania jest także w tym kontekście dziedzictwo ks. Pawła Włodkowica z Brudzenia (1370/1373-1435) i jego poglądy wyrażone w czasie sporu z Krzyżakami w czasie Soboru w Konstancji w duchu dialogu i dochodzenia do prawdy.

W załączeniu do niniejszego tekstu zaprezentowano podsumowanie sumaryczne głosów, uzyskanych w procesie synodalnym w diecezji płockiej (por. *Załącznik 1*).

II. Rozeznanie zebranych głosów synodalnych i konkluzje

Do dn. 30 kwietnia 2022 r. do koordynatorów procesu synodalnego zostały przekazane wszystkie głosy z diecezji. Potem podjęto duży i czasochłonny wysiłek analizy zebranego materiału, segregowania i układania według zaproponowanej przez Sekretariat Synodu Biskupów metodologii dziesięciu głównych kwestii, które należało pogłębić⁶. Chodziło o zastanowienie się, w jaki sposób „Kościół synodalny, głosząc Ewangelię, «podąża razem»; jak owo «podążanie razem» realizuje się [...] w Kościele partykularnym? Do podjęcia jakich kroków zaprasza nas Duch Święty, abyśmy wzrastali w naszym «podążaniu razem?»”⁷. Wszystkim czynnościom towarzyszyła atmosfera modlitwy i słuchania tego, co Bóg mówi do Kościoła.

Poniżej znajduje się zbiorcze opracowanie zebranych głosów w kluczu dziesięciu kwestii synodalnych. Wszystkie stwierdzenia zostały zaczerpnięte z przedstawionych sprawozdań, maili i innych głosów, a następnie przepracowane i zaadaptowane na potrzeby niniejszego sprawozdania. Każda z kwestii poprzedzona jest krótką, ogólną refleksją filozoficzno-teologiczno-duszpasterską, po czym zapisane zostały wskazania szczegółowe (konkluzje) do dalszej pracy w procesie synodalnym w diecezji płockiej, czyli kroki do podjęcia w tym, co zostało rozeznane jako głos Ducha Świętego.

³ Por. W. KUĆKO, *Herb diecezji płockiej*, w: TENŻE (red.), *Rocznik diecezji płockiej 2021. Struktura personalno-administracyjna*, Płock 2022, s. 37-40.

⁴ Na okoliczność modlitewnych spotkań synodalnych opublikowano teksty do lepszego ich przeżycia, zob. W. KUĆKO, W. WYBULT, *Rozpoczęcie procesu synodalnego w diecezji płockiej*, Płock 2021; P. WIŚNIEWSKI (red.), *Nieszpory ku czci Świętego Zygmunta*, Płock 2022. Wszyscy uczestnicy diecezjalnego spotkania presynodalnego otrzymali pamiątkowe magnesy z logo synodu i herbem diecezji.

⁵ Por. JAN PAWEŁ II, *Słowo Ojca Świętego podczas nabożeństwa do Serca Pana Jezusa*, Płock, 7 czerwca 1991 r., w: E. CZUMAKOW, D. SOBKOWICZ (red.), *Bogu dziękujcie, ducha nie gaście. Czwarta pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny, 1-9 czerwca 1991 r.*, Warszawa 1991, s. 268.

⁶ Por. M. PRZECISZEWSKI, *Wystąpienie po Mszy Świętej inaugurującej diecezjalny etap synodu o synodalności, Bazylika Katedralna, Płock, 7 listopada 2021 r.*, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 116 (2021) nr 11, s. 1038-1044.

⁷ SYNOD BISKUPÓW, *Dokument przygotowawczy XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów „Ku Kościołowi synodalnemu: Komunia, uczestnictwo i misja”*, Watykan 2021, nr 26.

1. TOWARZYSZE PODRÓŻY

Pytanie o „podążanie razem”, czyli synodalny charakter wspólnoty Kościoła w różnych jego wymiarach i przestrzeniach, przewijało się w czasie spotkań i refleksji różnych grup. Od odpowiedzi na kwestię, jaki jest i co stanowi „nasz Kościół”, zależy formułowanie innych diagnoz i projektów, a przede wszystkim określanie celów działania pastoralnego.

Współczesna kultura postmodernistyczna oraz „płynne”, nierzadko dialektyczne wręcz myślenie o świecie i wartościach nie sprzyjają wzajemnemu wędrowaniu i słuchaniu. Nie bez znaczenia jest zakorzeniony w wielu Polakach *homo sovieticus* i takie traktowanie Kościoła, by widzieć w nim jedynie doczesną rzeczywistość charytatywno-usługową. Wiele skandali i grzechów ludzi Kościoła spowodowało ogromny spadek zaufania, budując trudne do sforsowania mury, szczególnie w postawie zaufania ludzi młodych do kapłanów. Bagatelizowanie różnych nadużyć i postawa zachowania za wszelką cenę dawnego *status quo* ludzi Kościoła doprowadziły nierzadko do wielkiej obojętności, a nawet wrogości na dobro, płynące z posługi duszpasterskiej.

Nie są to jednak powody, dla których Kościół miałby rezygnować albo poddawać się w swojej ciągle aktualnej misji ewangelizacyjnej. Szczególnie wobec podkreślonej przez Franciszka sytuacji „zmiany epoki” Lud Boży Mazowsza potrzebuje dynamicznej i konkretnej odpowiedzi na to, co przynoszą nowe znaki czasu. Oprócz troski o owce, które „trwają mocne w wierze” (por. 1 Kor 16,13), na pierwszy plan duszpastersko nawracającego się Kościoła wysuwa się docieranie do tych chrześcijan, którzy na nowo stali się poganami. Rodzi się w tym kontekście pytanie o to, w jaki sposób niezmiennie i umacniające człowieka treści wiary przekazać współczesnym, nierzadko znudzonym, zniechęconym i obecnym jedynie w świecie wirtualnym ludziom. Szczególnie młodzi wskazywali, że spada ogólne zainteresowanie nie tylko skandalami w Kościele, ale w ogóle samą instytucją, która dla niemałej liczby ochrzczonych zdaje się być oddzielona od swoiście rozumianej przez nich wiary. Dlatego tak bardzo aktualne, także dla diecezji płockiej, są słowa papieża Franciszka z adhortacji apostolskiej *Evangelii gaudium*: „Obecnie nie potrzeba nam «zwyczajnego administrowania». Bądźmy we wszystkich regionach ziemi w «permanentnym stanie misji»”⁸.

1. Wśród wędrowców, którzy rozumieją i widzą potrzebę przynależności do wspólnoty, są mieszkańcy Mazowsza Północnego i ziemi dobrzyńskiej, tradycyjnie przywiązani do Boga, Kościoła i Ojczyzny. Wielu z nich to ludzie otwarci na pomoc drugiemu, działalność charytatywną i społeczną. Dla znaczącej większości z nich wiara w Boga jest ważnym elementem egzystencji, nawet jeśli nie jest ona wyrażana w regularnej pobożności i praktykach religijnych.
2. Wspólne wędrowanie utrudnione jest przez obecne w życiu niektórych duchownych i świeckich lenistwo duchowe, brak dojrzałości, egoizm, myślenie o doczesnym sukcesie, uparte powtarzanie schematów i dawnych czasów, pracę w pojedynkę i indywidualizm, niezrozumienie współczesnych wyzwań Kościoła powszechnego. Wymaga to postawienia pytania o fundamentalne, ludzkie chęci do pracy, a także motywację i ocenę podejmowanych działań.
3. Niestety, zaobserwowane zostało w ostatnich latach znaczące porzucanie przez dzieci i młodzież praktyk sakramentalnych, zwłaszcza spowiedzi i niedzielnej Mszy św. Nie bez znaczenia jest również nieuczęszczanie przez coraz większe grupy młodych na lekcje religii w szkołach, przez co coraz bardziej zwiększa się ich dystans do wiary i Kościoła. Wydaje się, że ta grupa młodych ludzi, z którymi w poprzednich dziesięcioleciach ludzie Kościoła katolickiego podejmowali konstruktywny dialog, wymaga dziś szczególnej uwagi i zrozumienia, dlaczego znaleźli się faktycznie, a nierzadko formalnie na marginesie Kościoła.

⁸ FRANCISZEK, *Adhortacja apostolska „Evangelii gaudium”*, Watykan 2013, nr 29.

2. SŁUCHANIE

Słuchanie jest jednym z najważniejszych wyzwań Kościoła w zainicjowanym procesie synodalnym. Napotyka ono jednak niejednokrotnie na wiele różnych przeszkód, wśród których w Kościele Płockim wskazywano na: klerykalizm, w myśleniu o Kościele zarówno duchownych, jak i świeckich; uprzedzenia; brak atmosfery zrozumienia i szczerości; nierzadko lęk przed opinią przełożonych lub innych członków wspólnoty.

Najważniejszym w tym kontekście wydaje się zatem tworzenie atmosfery słuchania. Jest ona możliwa wówczas, gdy człowiek chce słuchać Boga, który mówi w swoim Słowie, w sakramentach, zwłaszcza w Eucharystii, a także w drugim człowieku.

Spotkania rejonowe i dekanalne cieszyły się dość dużym zainteresowaniem zaproszonych wiernych. W każdej grupie próbowano odzwierciedlić przekrój społeczny i religijny dekanatu i rejonu. Podjęte dyskusje były konstruktywne, każda z grup otrzymała jasno określony temat do rozważenia i przedyskutowania. Zawsze na piśmie formułowano wnioski końcowe.

Szczególną formą ankietowania były „skrzynki synodalne” – fizyczne, odpowiednio oznakowane pudełka, umieszczone w widocznych miejscach w kościołach parafialnych diecezji. Łącznie ze skrzynek głosy przekazało 8 parafii (z 249 w diecezji, czyli 3%). W wielu skrzynkach proboszczowie znaleźli umieszczone przez wiernych ofiary pieniężne na rzecz parafii. Nie odnotowano głosów wulgarnych ani przeciwnych wierze i Kościołowi. Synodalna skrzynka mailowa była przestrzenią wymiany wszystkich wpływających do osób do kontaktu głosów, zarówno indywidualnych, jak i z grup i gremiów diecezjalnych. Adres mailowy i ideę procesu synodalnego rozpowszechniano za pomocą stron parafialnych, mediów społecznościowych parafii, strony diecezjalnej oraz stron wydziałów kurialnych.

Około 1/4 parafii włączyła się w proces synodalny, przysyłając stosowne sprawozdania ze spotkań. W 5 z 28 dekanatów w żadnej z parafii dekanatu nie odbyło się spotkanie synodalne. Dla wielu wiernych cennym i ważnym doświadczeniem, przydatnym w obecnym procesie synodalnym, była praca we wcześniejszych zespołach synodalnych w czasie 43. Synodu Płockiego, który zakończył się w 2015 r.

Ważnym elementem procesu synodalnego były indywidualne rozmowy księży z wiernymi, kazania. Nie ma jednak z nich żadnych sprawozdań, a jedynie przekazywane ustnie głosy do koordynatorów diecezjalnych.

1. Wskazano na wartość adoracji Najświętszego Sakramentu w ciszy, podczas której człowiek najpełniej może usłyszeć głos Boga, rozbrzmiewający także w ludzkim sumieniu. Podkreślano zatem konieczność otwarcia kościołów w ciągu dnia i umożliwienia wiernym przychodzenia na nawiedzenie Najświętszego Sakramentu i adorację.
2. Zauważono, jak ważne jest w życiu kapłanów słuchanie i bycie z wiernymi, także wychodzenie im naprzeciw, np. po zakończonej Mszy św., poprzez częste dyżury w konfesjonale, dyspozycyjność i otwartość w kancelarii parafialnej, cierpliwe i sumienne wykonywanie obowiązków kapelanów szpitalnych, zakonnych.
3. Ogromny deficyt słuchania jest dziś obecny w wielu rodzinach, z czego wynikają także liczne problemy wychowawcze.
4. Istotny jest problem słuchania wewnątrz wspólnot zakonnych, gdzie ważne jest, by przełożeni byli otwarci na każdego współbrata i każdą współsiostrę.
5. Należy dać więcej przestrzeni do wypowiedzi kobietom, szczególnie tym, które są zaangażowane w posługę duszpasterską parafii i dekanatów. Postawiono postulat powołania diecezjalnej rady kobiet.
6. Podniesiono kwestię pełniejszego słuchania głosu osób niepełnosprawnych, angażowania ich w strukturę parafii, a także dostosowywania budynków parafialnych do używania ich przez osoby niepełnosprawne.
7. Ogromnym wyzwaniem współczesnego Kościoła Płockiego jest odkrycie na nowo istotnego miejsca i zadań ludzi młodych we wspólnotach parafialnych. Wydaje się, że to oni są najbardziej

nastawieni, by „być słuchanymi”, wypowiadać się o swoim przeżywaniu świata, wiary i Kościoła.

8. Wskazano na odróżnienie słuchania od radzenia się. Podejmowanie decyzji winno być poprzedzone nie tylko dobrymi radami, ale wsłuchaniem się w głos każdego wiernego, zainteresowanego działaniem.
9. Zauważono ogromną i ciągle niedostatecznie cenioną wartość wizyty duszpasterskiej, czyli kolędy, będącej dobrą okazją do poznania parafian, towarzyszenia i rozeznawania wraz z nimi dróg do Boga.
10. Podkreślono wagę rozmów z wiernymi w kancelarii parafialnej, szczególnie przy okazji formalności związanych z sakramentami i sakramentaliami. To zawsze dobra okazja do ewangelizacji i rozmowy o wierze.

3. ZABIERANIE GŁOSU

W wielu sprawozdaniach wybrzmiało podkreślenie wartości i możliwości zabierania głosu przez świeckich, szczególnie w radach parafialnych.

Młodzi ludzie docenili dotychczasowe sposoby i metody słuchania młodych, którymi w diecezji płockiej są m.in. doroczne spotkania w Rostkowie, dwa Synody Młodych, inicjatywa „Przystanek Jezus”, ewangelizacja w czasie festiwalu muzycznych w Płocku. Młodzież zwracała uwagę na szersze umożliwienie kobietom brania odpowiedzialności za Kościół.

Współczesny wyścig za karierą i zdobywanie nowych umiejętności uniemożliwiają wielu dzieciom i młodzieży pełniejsze zaangażowanie w aktywności proponowane w parafiach. W obliczu wielu zajęć pozalekcyjnych mało atrakcyjne dla niektórych stały się grupy dziecięce i młodzieżowe.

1. Różnego rodzaju rady, na poszczególnych stopniach życia diecezjalnego, są przestrzenią pracy i wymiany zdań. Wydaje się jednak, że nie zawsze w wystarczający sposób wykorzystywany jest ich potencjał. Dowartościować należy doroczne spotkania przedstawicieli rad parafialnych na szczeblu parafii, jak i diecezji. Szczególną przestrzenią wymiany głosów i opinii o Kościele jest istniejąca od 2007 r. Rada Społeczna przy Biskupie Płockim.
2. Mimo wielu zmian, które zaszły w Kościele, ciągle nie brakuje kapłanów, którzy nie chcą słuchać wiernych, a nawet nie pozwalają im zabierać głosu.
3. Należy uwrażliwić kapłanów, aby przygotowawali kazania, uwzględniające *Sitz im Leben* konkretnej parafii, odpowiadające na nurtujące ludzi pytania biblijne, teologiczne, moralne, kanoniczne. Warto byłoby w formacji stałej kapłanów uwzględnić zajęcia warsztatowe z homiletyki, kaznodziejstwa, by kazań nie czytać z kartek, ale mówić słowa przemyślane, płynące z serca i rozumu kaznodziei. Wierni wielokrotnie zwracali uwagę na małą skuteczność duszpasterską odczytywania z ambony jakichkolwiek listów pasterskich.
4. Do przemyślenia jest także obecny sposób prowadzenia rekolekcji adwentowych i wielkopostnych. Wielu wierzących odkłada spowiedź na koniec tych mocnych okresów w liturgii, zaś w rekolekcjach uczestniczy niewielka część parafii.
5. Należy doskonalić umiejętności alumnów i duchownych w zakresie przepowiadania i właściwego języka wypowiedzi, szczególnie podczas liturgii.
6. Istnieje nagła potrzeba budowania właściwych relacji parafii i diecezji z mediami. Jedynie jedna trzecia parafii diecezji obecna jest w przestrzeni internetowej poprzez strony internetowe, fanpage na Facebooku, kilkadziesiąt parafii zaś wydaje regularnie biuletyny parafialne. Odkrycia wymaga ciągle właściwe rozumienie misji ewangelizacyjnej Kościoła, także poprzez media i prasę. Potrzebne jest jednak spójne i klarowne przekazywanie prawd wiary, rzetelna rozmowa o Kościele i budowanie pozytywnego jego wizerunku. Choć zawsze należy potępiać grzech i zło, zwłaszcza pedofilię i inne nadużycia władzy we wspólnocie Kościoła, trzeba jednak troszczyć się o właściwe ukazywanie roli kapłanów i świeckich, budowanie klimatu zaufania i troski o dobro wspólne, także w przestrzeni medialnej. Od kilku

lat można zauważyć również coraz mniejsze zainteresowanie wiernych prasą katolicką, co wymaga większej reklamy pism katolickich.

7. Wskazano na pilną potrzebę przemyślenia społecznej misji Kościoła, a także jasnego wykazywania, że jego misją nie jest łączenie się z określonymi ugrupowaniami politycznymi, ale budowanie świata, w którym wyznawcy Chrystusa będą podejmowali różne zadania publiczne i społeczne, kształtując sumienia pewne i prawe, by ten świat przemieniać i czynić bardziej Bożym.
8. Istotnym zagadnieniem, szczególnie w parafiach miejskich, jest zauważenie osób żyjących w związkach nieregularnych, kondycji ich związków, sytuacji dzieci. Towarzystwo tym osobom według paradygmatu Franciszka z adhortacji *Amoris laetitia* (*przyjąć – towarzyszyć – rozemnieć – zintegrować*) jest dziś jednym z ważniejszych zadań całych wspólnot parafialnych i duszpasterzy rejonowych tych związków.

4. CELEBROWANIE

Pytania o celebrowanie i życie liturgiczne w najszerszym wymiarze były komentowane i dyskutowane, szczególnie na poziomie wspólnot parafialnych. Świadczy to zapewne o trosce o bardzo konkretny aspekt życia Kościoła, jakim jest sprawowanie sakramentów, sakramentaliów i nabożeństw, poprzez które wierni uczestniczą duchowo i czerpią ze skarbcza Kościoła, ale również uczą się wiary w myśl zasady: *lex orandi – lex credendi – lex vivendi*.

1. Zauważono, że potrzeba dziś tłumaczenia wiernym, na czym polega istota liturgii, czyli „oddawanie czci Ojcu w Duchu i prawdzie” (J 4,23). Jej wyrazem nie powinny być jedynie zewnętrzne obrzędy, okazałość form i rubrycystyka, ale przede wszystkim kształtowanie ducha modlitwy, skupienia i ofiary. Wśród wielu wyzwania wskazano w tym kontekście na właściwe moderowanie podejścia wiernych do wyrażania pamięci o zmarłych poprzez zakupione kwiaty i znicze. Utrzymanie wielu cmentarzy i gospodarka odpadami dla wielu wspólnot parafialnych stały się powodem prawdziwych kłopotów finansowych.
2. Niemal w naturalny sposób objawia się konieczność większego docenienia roli świeckich w administrowaniu i duszpasterzowaniu w parafii w obliczu drastycznie malejącej liczby powołań kapłańskich. Konieczne jest zweryfikowanie obecnych metod budzenia powołań oraz postawienie pytania o rolę Wyższego Seminarium Duchownego w przestrzeni całej diecezji – zawsze stanowiło ono ważny punkt odniesienia teologicznego, moralnego i duszpasterskiego, szczególnie w formacji permanentnej kapłanów. Należy znacząco wzmocnić i dać nowego ducha w istniejące od połowy XX w. Diecezjalne Centrum Powołaniowe, które powinno wychodzić zwłaszcza do młodych, ministrantów i innych zaangażowanych w grupy parafialne.
3. Mądrość Kościoła zawsze wiązała troskę o człowieka z rokiem liturgicznym. W wielu parafiach wskazano na skuteczne i ciekawe formy pracy z dziećmi i młodzieżą: od adwentowych Rorat, nabożeństw przy żłóbku, poprzez Drogi krzyżowe, konkursy palmowe i adoracje Grobu Pańskiego, nabożeństwa majowe, „białe tygodnie”, nabożeństwa różańcowe.
4. Niepokojącym zjawiskiem jest pojawiające się rytualne podejście do Mszy św., instrumentalne traktowanie prawa kanonicznego w dziedzinie sprawowania sakramentów świętych, a także łamanie prawa Kościoła w sprawach binowania i trynowania Mszy św. Wielu świeckich postulowało, by kapłani zwracali większą uwagę na pobożne, niepospieszne sprawowanie Eucharystii, a nie na troskę o związane z nią stypendium mszalne.
5. Wśród nowych (lub zmodyfikowanych z przeszłości) form wspólnych celebracji świąt i uroczystości liturgicznych wskazuje się m.in. Orszaki Trzech Króli, Marsze dla Życia i Rodziny, duchową adopcję, odpusty połączone z festynami parafialnymi, Drogę Światła (*Via lucis*) w okresie wielkanocnym.

6. W epoce braku wrażliwości na *sacrum* należy uczyć, szczególnie młodych, by szanowali rzeczy i miejsca święte. Potrzebna jest dziś gruntowna katecheza liturgiczna, zwłaszcza na temat zachowywania ciszy, sposobów przyjmowania Komunii św., zawsze z uwzględnieniem aktualnego prawa Kościoła katolickiego w tej materii. Kościół nie powinien być traktowany przez duchownych i wiernych jak apteczka lub supermarket, w którym można wybrać i kupić to, co jest aktualnie potrzebne. Chodzi raczej o postawę otwartości i gotowości do karmienia się Słowem i Ciałem Pana, by potem nieść Go innym, w życiu kapłańskim, zakonnym i świeckim.
7. Katechezy: liturgiczna i mistagogiczna powinny otworzyć przed wiernymi skarbiec wiary i modlitwy Kościoła, różnorodności sposobów sprawowania liturgii i wzajemnego szacunku do uczestniczących w niej według prawa i zawsze w jedności z Następcą św. Piotra. Istotne jest pokazywanie dobrych owoców ostatniej reformy liturgicznej, piętnowanie zaś nadużyć w tej materii. Z przekazanych głosów wybrzmiała prośba o otoczenie większą troską duszpasterską wiernych przywiązanych do dawnej liturgii i formowanie ich w dziedzinie wiedzy o liturgii i właściwej duchowości liturgicznej.
8. Szczególną troskę należy podjąć w celu zaangażowania wiernych w aktywne i owocne uczestnictwo w liturgii, także poprzez posługi i zadania, które mogą wypełniać. Należy dowartościować lektorów, psalterzystów, kantorów, chóry i schole parafialne, orkiestrę, koła różańcowe, asystę procesyjną, bractwa i stowarzyszenia oraz inne formacje, które dają doskonałą szansę do formowania wrażliwości i sumień wiernych. Zwrócono uwagę na potrzebę formacji ministrantów (dzieci, młodzieży i starszych), nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., duszpasterstwo grup dla kobiet i mężczyzn. Postulowano także dyskusję na poziomie diecezji na temat wprowadzenia stałego diakonatu mężczyzn.
9. W czasie rekolekcji i misji warto powrócić do nauk stanowych dla ojców i matek, które mogą być okazją do umocnienia życia małżeńskiego i rodzinnego.
10. Z wielu parafii pojawiły się głosy, by sprawowanie sakramentu bierzmowania było powierzane przede wszystkim i z zasady biskupom. W wyjątkowych zaś okolicznościach mogliby go sprawować tacy szanowani kapłani, którzy wiekiem i realizmem patrzenia na świat byłiby bliżsi młodemu pokoleniu.
11. Podjęto kwestię problemów ze znajdowaniem chrzestnych, dlatego wzorem niektórych diecezji w świecie zaproponowano dyskusję o ich konieczności przy sprawowaniu sakramentu chrztu św.
12. Zwrócono uwagę na konieczność gruntownego przemyślenia sposobu finansowania Kościoła w Polsce. Obecna formuła, związana ze sprawowaniem sakramentów i innych posług, jest źródłem wielu nieporozumień i nadużyć.

5. WSPÓŁODPOWIEDZIALNI W MISJI

Palącym i niezbyt wystarczająco podejmowanym problemem jest kwestia przemyślanego programu duszpasterskiego dla diecezji, obejmującego zasadniczą kwestię promocji i zaangażowania świeckich. Choć Kościół w Polsce ma oficjalny program duszpasterski, to nie jest on ani znany, ani wystarczająco rozumiany przez duchownych i świeckich.

1. Wyrażono konieczność wypracowania długofalowego programu pracy duszpasterskiej w diecezji, opartego nie tylko na pojedynczych akcjach, ale na współpracy kurii, kapłanów i świeckich, odpowiadającego na obecne potrzeby. Dziś trudno mówić jedynie o akcjach duszpasterskich, trzeba raczej dostrzec potrzebę duszpasterstwa konkretnych osób.
2. Członkowie stowarzyszeń i grup wskazali, że Kościół nie powinien być jedynie przestrzenią sprawowania kultu, ale raczej promotorem prowadzenia człowieka do Boga z użyciem nowych metod, nowej oferty zajęć, integralnie kształtujących człowieczeństwo, nie tylko pobożność, poprzez np. sport, szeroko rozumianą kulturę, dobrą i godziwą rozrywkę, wspólne spożywanie posiłków.

3. Dostrzeżono konieczność przemyślenia sposobu realizacji wizytacji kanonicznych, działalności różnego typu komisji i zbierania danych, bez wyraźnego określania celów działania. Utarte po Soborze Trydenckim schematy są dziś na wielu płaszczyznach mało efektywne. Wizytacja kanoniczna powinna być raczej sprawdzaniem skuteczności sposobów duszpasterskich niż jedynie weryfikacją poprawności administrowania parafią.
4. Ważne jest koordynowanie działań duszpasterskich na poziomie dekanatów i diecezji, co wymaga większej otwartości na konsultacje i współpracę. Dobrą praktyką mogłyby być rekolekcje zamknięte dla grup parafialnych i wspólnot dekanalnych.
5. Zauważono, że nie wszyscy są dysponowani do wszystkich funkcji i urzędów. Z głosów świeckich wybrzmiewało, by więcej uwagi poświęcić kryteriom nominacji proboszczowskich i wikariuszowskich, z uwzględnieniem talentów, jak i ograniczeń konkretnych duchownych.
6. Postulowano wydłużenie godzin pracy Kurii Diecezjalnej i Sądu Biskupiego przynajmniej jeden raz w tygodniu, by mieli do nich dostęp także ludzie pracujący.

6. PROWADZENIE DIALOGU W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE

Warunki współczesnego świata nie sprzyjają dialogowi, także na poziomie diecezji i parafii. Nowe linie podziałów, objawiające się we wspólnotach kościelnych, jak i w gronie pasterzy, powodują nierzadko niechęć do szukania dróg zbieżności i pokoju. Nie znaczy to jednak, że nie można przezwyciężyć tych trudności w oparciu o wskazanie i zachętę Chrystusa do braterstwa.

1. Choć lekcje religii stanowią ogromny potencjał ewangelizacyjny i formacyjny, należy jednak podjąć refleksję nad sposobem i metodami ich realizowania. Słaba jakość tych zajęć skutkuje niechęcią, a nawet rezygnacją młodzieży z udziału w nich.
2. W kontekście rewolucji seksualnej palącym problemem jest właściwa formacja wiernych i uświadamianie im katolickiej antropologii, nauki o seksualności i teologii ciała, rozwiniętej przez św. Jana Pawła II. W głosach synodalnych wskazano na potrzebę większej troski Kościoła o osoby homoseksualne, w oparciu o Magisterium, zawarte w *Liście do biskupów kościoła katolickiego o duszpasterstwie osób homoseksualnych* Kongregacji Nauki Wiary z 1986 r., jak i innych współczesnych dokumentach Kościoła katolickiego.
3. Papież Franciszek zachęca nas do budowania mostów międzypokoleniowych, tworzenia przestrzeni dialogu między ludźmi młodymi i seniorami. W tym względzie ogromną rolę powinna odegrać każda parafia, gdzie ludzie różnych pokoleń mogą odnaleźć różne sposoby włączenia się w życie społeczne i wspólnotowe. Nie bez znaczenia jest także w tym wymiarze działalność domów seniora i domów opieki, w których poprzez wolontariat i inne posługi młodzi mogą odkrywać radość miłości.
4. Prawdziwy dialog trzeba budować także poprzez działalność *Caritas*, która to posługa jest często pierwszym etapem i otwarciem możliwości rozmowy z człowiekiem potrzebującym, chorym, starszym, odrzuconym. Parafialne Zespoły *Caritas*, koła szkolne i inne formy wsparcia stoją przed nowymi wyzwaniami i możliwościami działania, które należy dostrzec w pracy duszpasterskiej.
5. Wrazem dialogu powinna być także troska o kapłanów, którzy porzucili stan duchowny lub siostry i braci zakonnych, którzy pozostawili zgromadzenia. Są oni ciągle we wspólnocie Ludu Bożego, dlatego nierzadko wymagają wsparcia i pomocy oraz otwartości, które nie powinny być pokonane przez pokusę potępienia.

7. Z INNYMI WYZNANIAMI CHRZEŚCIJAŃSKIMI

Dialog ekumeniczny i dialog międzyreligijny otwierają wierzących w Chrystusa na konieczność uświadamiania sobie różnorodności świata, a jednocześnie wzywają do stawiania w centrum ewangelicznego przesłania o braterstwie międzyludzkim i innych sposobach rozwijania współpracy. Prawda Ewangelii, głoszona w Kościele z przekonaniem i w sposób kompetentny, jest zawsze

właściwym punktem wyjścia i jednocześnie celem każdego dialogu. W diecezji płockiej istnieje długa tradycja dialogu ekumenicznego, rozwijana w czasie Tygodni Modlitw o Jedność Chrześcijan, Dni Kultury Chrześcijańskiej, jak i przy okazji innych spotkań, których cennym przykładem był *Ekumeniczny dialog synodalny* w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego 19 stycznia 2022 r.

1. Nowe pokłady dialogu objawił w ostatnich latach napływ uchodźców z Ukrainy, spotęgowany szczególnie na początku 2022 r. w związku z atakiem Rosji na Ojczyznę naszych pobratymców. Prawdziwy dialog synodalny dokonywał się i ciągle się aktualizuje na dworcach kolejowych, w strukturach państwa i samorządów, a przede wszystkim w otwartych domach Polaków, którzy potrafili przyjąć i pomóc potrzebującym Ukraińcom, nie licząc się z trudami i kosztami. Pozwala to myśleć z nadzieją o innych wymiarach dialogu, małżeństwach mieszanych i innych tego rodzaju wyzwaniach.
2. Wyzwaniem i jednocześnie ogromnym polem do działania jest współczesne zagrożenie utraty świadomości i tożsamości katolickiej niektórych grup wiernych, prowadzące czasem do protestantyzacji i powielania obcych duchowi katolickiemu działań, praktyk religijnych i sposobów modlitwy. W diecezji płockiej można dostrzec zagrożenie pentekostalizacji, o którego konsekwencjach globalnych wypowiada się obszernie Papieska Rada ds. Jedności Chrześcijan. Jest to wezwanie do prowadzenia poważnej i rzetelnej katechezy w duchu katolickim.

8. WŁADZA I UCZESTNICTWO

Praca duszpasterska Kościoła Płockiego jest oparta na ścisłej więzi z Kościołem powszechnym i jego widzialną głową, Następcą św. Piotra, a także z biskupem diecezjalnym i jego biskupami pomocniczymi. Ten szczególny rys jest ciągle charakterystyczny dla eklezjologii nad Wisłą i stanowi z pewnością ogromny potencjał Ludu Bożego, wiernego prawdzie i Tradycji nauczania, uświęcania i rządzenia wspólnotą. Z drugiej strony w niektórych parafiach stwarza to niebezpieczeństwo ograniczania duszpasterstwa jedynie do wykonywania odgórnych „dyrektyw”, bez refleksji nad lokalnymi możliwościami i potrzebami. Dlatego tak wielkie znaczenie ma rozeznawanie w dobrze ukształtowanych i prawych sumieniach duszpasterza i wiernych.

Rzeczywistość parafii Kościoła Płockiego, jak wspólnot Kościoła w Polsce wskazuje na ogromną i ciągle decydującą rolę duszpasterza w kierowaniu i zarządzaniu. Z jednej strony pozycja społeczna duchownych w ostatnich dziesięcioleciach uległa w Polsce zmianie i pewnemu „unormalizowaniu” stosunków z wiernymi. Ksiądz, zwłaszcza proboszcz, ciągle pozostaje ważnym punktem odniesienia dla życia wielu osób, także niepraktykujących, w życiu parafii, jak i innych jednostek samorządu terytorialnego. To kapłan często jest motorem działań, inicjatorem, inspiratorem, *spiritus movens* tego, co można zrobić w sferze działań duszpasterskich, materialnych, charytatywnych i społecznych w przestrzeni parafii, miasta, gminy. Wielu wiernych, zachęconych przez księży, zaczyna odkrywać swoje aktywne miejsce we wspólnocie. Z drugiej strony ciągle jeszcze pokutuje przekonanie, że troska o obiekty kultu religijnego to domena księdza. Niemała liczba wiernych, nawet zaangażowanych w życie parafii i diecezji, woli być raczej współpracownikami niż decydentami. Czas pandemii koronawirusa pokazał jasno, że wierni mogą i czują odpowiedzialność za dobra doczesne Kościoła, powinni jednak szerzej i w poczuciu większej współodpowiedzialności angażować się w już istniejące struktury, np. Parafialnych Rad Gospodarczych.

1. Ocena jakości funkcjonowania parafii w świadomości wielu związana jest z liczbą wiernych, uczęszczających na niedzielne Msze św. Współczesne okoliczności życia, kłopoty i zniechęcenie wielu wiernych podpowiadają, by bardziej wychodzić poza krąg *dominantes* i *communicantes*, szczególnie na peryferie biedy materialnej i duchowej.
2. Czas pandemii COVID-19 objawił, jak ważne powinny być relacje międzysąsiedzkie w dekanacie. Współpraca przy okazji odpustów i rekolekcji, imieniny kapłańskie i inne uroczystości są dobrym i wypracowanym od wieków w diecezji sposobem budowania dobrych relacji.

3. Przemyslenia wymaga obecna formuła wizytacji kanonicznych parafii, jak również docenienie i bardziej skrupulatne przeprowadzanie dorocznych wizytacji dziekańskich, które winny nabrać raczej formuły braterskiego towarzyszenia, a gdy trzeba, także upomnienia.
4. Przestrzenią wymiany poglądów o świecie i Kościele są media, zwłaszcza katolickie. Potrzeba w nich większej liczby artykułów i audycji, „uzasadniających tę nadzieję, która w nas jest” (1P 3,15).
5. Wskazano, że w sytuacjach trudnych kapłani potrzebują czasem większego wsparcia kurii i przełożonych.
6. W ostatnich latach w większości parafii podjęto liczne remonty świątyń i zabudowań parafialnych. Stwarza to ogromne szanse na nowe możliwości realizowania pracy duszpasterskiej.

9. ROZEZNAWANIE I PODEJMOWANIE DECYZJI

Wobec różnych kryzysów konieczna jest „nowa synteza humanistyczna”, przemyslenie i konstruowanie nowych projektów, o czym pisał w encyklice *Caritas in veritate* papież Benedykt XVI⁹. Na poziomie wielu dekanatów synodalność i rozeznawanie przejawiają się w zespołowym podejściu kapłanów w rozwiązywaniu bieżących spraw duszpasterskich, wspólnym ustalaniu działań w miastach i rejonach, wymianie doświadczeń, wzajemnej posłudze sakramentalnej. Należy docenić organizowanie konferencji katechetycznych w parafiach, regularnych spotkań grup i stowarzyszeń, dyskusji i innych okazji, podczas których ma miejsce słuchanie i rozeznawanie potrzeb i wyzwań wspólnoty parafialnej. Wskazywano, że niezbyt dostatecznie doceniona jest rola księży seniorów, będących żywym źródłem wiedzy i dobrych spostrzeżeń duszpasterskich, których głos powinien być chętniej i częściej słyszalny i słyszany. W obecnej sytuacji diecezji stanowią oni niemal jedną czwartą prezbiterium płockiego.

1. W zbyt małym stopniu na poziomie parafii, dekanatu i diecezji podejmowana jest refleksja nad skutecznością prowadzonych działań. Bardziej szczegółowa ewaluacja celów mogłaby zaowocować lepszym doborem konkretnych osób i działań w posłudze duszpasterskiej.
2. Wśród ważnych czynników rozeznawania wskazywano wielokrotnie na: życie w prawdzie, wyzwianie się z ram i schematów myślowych, stabilność emocjonalną, wpływ innych osób, pomoc kompetentnych ludzi, udział wspólnoty parafialnej, dekanalnej i diecezjalnej, wskazywanie na głos autorytetów i mistrzów.
3. Niezwykle istotnym czasem rozeznawania jest wiek młodzieńczy, w którym dziewczęta i chłopcy potrzebują szczególnego towarzyszenia wychowawców, katechetów i kapłanów. Nie powinno być to zaniechane, szczególnie w przypadku kandydatów do sakramentu bierzmowania i uczniów szkół średnich.
4. Czasem i wspólnotą rozeznawania są nowicjaty zakonne i seminaria duchowne. Płockie Wyższe Seminarium Duchowne od 428 lat jest przestrzenią poznawania Kościoła i rozeznawania powołania. Oprócz funkcji wychowawczej należy pamiętać o jego ciągle aktualnej ogromnej roli w formacji stałej prezbiterów płockich, a także o wartości dla zgłębiania badań oraz popularyzacji nauki filozofii i teologii. Istnienie seminarium to nie tylko kwestia troski o powołania, ale również kształtowania tożsamości diecezji.
5. Zbyt mało są zauważalne w Kościele indywidualne formy życia konsekrowanego – dziewice i wdowy konsekrowane, które mogą być pewną odpowiedzią na obecny kryzys powołań do tradycyjnych wspólnot zakonnych.
6. Podkreślono również zagrożenie egzaltowanego podejścia do religii i praktyk modlitewnych, odwołującego się jedynie do uczuć i emocji, mało zaś opartego na charakterystycznym dla spojrzenia katolickiego rozumowym ujęciu wiary. Właściwe rozeznawanie w codzienności nie może być oparte jedynie na złudnej intuicji, wymaga dwóch

⁹ Por. BENEDYKT XVI, *Encyklika „Caritas in veritate”*, Watykan 2009, nr 21.

skrzydeł: wiary i rozumu, w świetle których można z większą odwagą podejmować wyzwania życia chrześcijańskiego.

10. FORMOWANIE SIĘ DO SYNODALNOŚCI

Diecezja płocka ma w swoim dziedzictwie długą tradycję synodalną – w ciągu niemal 950 lat jej istnienia zorganizowano 43 synody partykularne, liczne kongresy, sympozja naukowe, dni pastoralne i inne spotkania dyskusyjne we współczesnych gremiach diecezjalnych. W wielu parafiach do dzisiaj istnieją parafialne zespoły synodalne, które nierzadko były załączkiem nowych Parafialnych Rad Duszpasterskich. Rokuje to dobrze na przyszłość, nie zmienia to jednak faktu, że potrzeba ogromnej pracy w wymiarze diecezji i poszczególnych parafii, by Kościół Płocki coraz bardziej stawał się synodem i wzrastał w duchu synodalności.

1. Istotnym aspektem synodalności jest docenienie roli Tradycji, tożsamości Kościoła diecezjalnego, ściśle związanego z Piotrem naszych czasów. Ten rys jest szczególnie ważny dla rozumienia nauczania papieża i uczenia właściwej jego interpretacji wiernych, żyjąc zawsze według zasady: *sentire cum Petro, sentire cum Ecclesia*.
2. Synodalność wymaga od wszystkich – świeckich i duchownych – otwartości na działanie, chęci do pracy i zaangażowania w losy parafii. Kościół mniejszościowy, którym staje się także Kościół katolicki w Polsce, jest wezwaniem do dostrzeżenia konkretnych ludzi i konkretnych wyzwań, a nie jedynie podążaniem starymi schematami duszpasterskimi. Obserwowany w ostatnich latach „kult” dnia wolnego i weekendów nie jest do pogodzenia z duchem zaangażowania duchownych i świeckich na rzecz parafii.
3. Istnieje konieczność przekuwania synodalności na konkretną pracę w parafiach i strukturach diecezji, czemu powinny służyć spotkania, sympozja, konferencje, większe zaangażowanie duchownych w to dzieło.
4. Postulowano pozostawienie na stałe w kościołach „skrzynek synodalnych”, także mailowych, poprzez które kontynuowany byłby proces słuchania synodalnego.
5. Temat synodalności winien zostać zgłębiany w czasie katechizacji dzieci i młodzieży. Jeśli taka ma być droga Kościoła, potrzeba szerokiego rozumienia tej wizji. Może temu służyć lepsza realizacja katechezy parafialnej, zaniedbanej w niektórych wymiarach, szczególnie podczas przygotowania do sakramentów świętych.
6. W szczególny sposób należy docenić rolę świeckich kobiet i mężczyzn w posługiwaniu w Kościele. Istotne jest, aby w posłudze w parafiach brać pod uwagę ich głos i możliwości, także w kierowaniu niektórymi zadaniami lub wspólnotami duszpasterskim.
7. Wszelkiej działalności ludzi Kościoła powinna przyświecać starożytna zasada, by na pierwszym miejscu stawiać troskę o zbawienie wieczne pasterzy i owiec: *Salus animarum suprema lex*.

III. Załączniki

Załącznik 1¹⁰

SUMARYCZNE PODSUMOWANIE GŁOSÓW ZEBRANYCH W PROCESIE SYNODALNYM W DIECEZJI PŁOCKIEJ

I. Spotkania synodalne gremiów i instytucji diecezjalnych

1. Diecezjalna Rada Kapłańska;
2. Diecezjalna Rada Duszpasterska;
3. Diecezjalna Rada Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Diecezji Płockiej;
4. Rada Społeczna przy Biskupie Płockim;
5. Młodzieżowa Rada Duszpasterska;
6. Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku;
7. Zakonna grupa synodalna, złożona z przedstawicieli zakonów męskich i żeńskich, instytutów życia konsekrowanego, stowarzyszeń życia apostołskiego, dziewic i wdów konsekrowanych;
8. Grupy synodalne duchownych w dekanatach diecezji (głosy wpłynęły od księży dziekanów z następujących 22 z 28 dekanatów: bielskiego, bodzanowskiego, dobrzyńskiego nad Wisłą, gąbińskiego, gostynińskiego, mławskiego zachodniego, nasielskiego, płockiego wschodniego, płockiego zachodniego, płońskiego południowego, płońskiego północnego, przasnyskiego, pułtuskiego, raciańskiego, rypińskiego, serockiego, sierpeckiego, strzegowskiego, tuchowskiego, wyszogrodzkiego, zakroczymskiego, żuromińskiego);
9. Rejonowe grupy synodalne przy sanktuariach maryjnych w diecezji: Czerwińsk nad Wisłą, sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia (dekanaty: płoński południowy, płoński północny, wyszogrodzki, zakroczymski); Płock, Bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia NMP (dekanaty: bodzanowski, gąbiński, gostyniński, płocki wschodni, płocki zachodni); Popowo Kościelne, sanktuarium Matki Bożej Popowskiej, Matki Nadziei (dekanaty: nasielski, pułtuski, serocki); Przasnysz, sanktuarium Matki Bożej Niepokalanej Przewodniczki (dekanaty: ciechanowski wschodni, ciechanowski zachodni, dzierzgowski, makowski, przasnyski); Sierpc, sanktuarium Matki Boskiej Sierpeckiej, Pani Niezawodnej Nadziei (dekanaty: raciański, sierpecki, strzegowski); Skępe, sanktuarium Matki Boskiej Skępskiej (dekanaty: bielski, dobrzyński nad Wisłą, tuchowski); Żuromin, sanktuarium Matki Bożej Żuromińskiej (dekanaty: dobrzyński nad Drwęcą, mławski wschodni, mławski zachodni, rypiński, żuromiński);
10. Szkoła Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej im. św. Łukasza Ewangelisty.

II. Ruchy, stowarzyszenia i inne grupy

1. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej;
2. Koła parafialne z Płocka Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej;
3. Grupa synodalna kobiet;
4. Wspólnota Kapłańska Osób Świeckich;
5. Ekumeniczny dialog synodalny w Towarzystwie Naukowym Płockim.

¹⁰ Stan na dzień 15 maja 2022 r., nieco uaktualniony w stosunku do zestawienia opublikowanego wcześniej w: W. KUĆKO, W. WYBULT, *Informacje koordynatorów procesu synodalnego. Podsumowanie sumaryczne głosów w procesie synodalnym w diecezji płockiej*, „Okólnik” (2022) nr 18, s. 123-125.

III. Parafie diecezji płockiej, które przekazały głosy synodalne z posiedzenia gremiów parafialnych (głównie Parafialnych Rad Duszpasterskich; w porządku według dekanatów):

1. Dekanat bielski: Bonisław; Ciachcin; Gozdowo (3 z 10 parafii);
2. Dekanat bodzanowski: Blichowo (1 z 11 parafii);
3. Dekanat ciechanowski wschodni: Ciechanów, pw. św. Józefa; Pałuki (2 z 11 parafii);
4. Dekanat ciechanowski zachodni: Ciechanów, pw. Matki Bożej Fatimskiej, Ciechanów, pw. św. Piotra Apostoła; Malużyn; Sulerzyż; Zeńbok (5 z 8 parafii);
5. Dekanat dobrzyński nad Drwęcą: Obory, Płonne (2 z 9 parafii);
6. Dekanat dobrzyński nad Wisłą: (0 z 7 parafii);
7. Dekanat dzierzgowski: (0 z 7 parafii);
8. Dekanat gąbiński: (0 z 7 parafii);
9. Dekanat gostyniński: (0 z 7 parafii);
10. Dekanat makowski: Maków Mazowiecki, pw. św. Józefa (1 z 8 parafii);
11. Dekanat mławski wschodni: Mława pw. św. Stanisława BM; Szydłowo (2 z 9 parafii);
12. Dekanat mławski zachodni: Mława, pw. Matki Bożej Królowej Polski; Mława, pw. św. Jana Kantego; Szreńsk (3 z 7 parafii);
13. Dekanat nasielski: Nasielsk, pw. św. Katarzyny; Nasielsk, pw. św. Wojciecha (2 z 10 parafii);
14. Dekanat płocki wschodni: Płock, pw. Matki Bożej Fatimskiej; Płock, pw. św. Jakuba; Płock, pw. św. Józefa (3 z 8 parafii);
15. Dekanat płocki zachodni: Brwilno; Płock, pw. św. Bartłomieja; Płock, pw. św. Zygmunta (3 z 10 parafii);
16. Dekanat płoński południowy: Krysk; Płońsk, pw. św. Michała Archanioła; Płońsk, pw. św. Ojca Pio; Radzymin (4 z 8 parafii);
17. Dekanat płoński północny: Baboszewo; Królewo; Płońsk, pw. św. Maksymiliana Kolbego; Smardzewo (4 z 7 parafii);
18. Dekanat przasnyski: Czernice Borowe; Przasnysz, pw. Chrystusa Zbawiciela; Przasnysz, pw. św. Stanisława Kostki; Święte Miejsce; Węgra (5 z 9 parafii);
19. Dekanat pułtuski: Zambski (1 z 12 parafii);
20. Dekanat raciąski: (0 z 10 parafii);
21. Dekanat rypiński: Osiek; Rogowo; Rypin, pw. św. Stanisława Kostki; Rypin, pw. Świętej Trójcy; Strzygi; Świedziebnia (6 z 11 parafii);
22. Dekanat serocki: Popowo; Zegrze z siedzibą w Woli Kiełpińskiej (2 z 7 parafii);
23. Dekanat sierpecki: Sierpc, pw. św. Benedykta (1 z 13 parafii);
24. Dekanat strzegowski: Dąbrowa; Strzegowo (2 z 7 parafii);
25. Dekanat tłuchowski: Mochowo; Skepe, pw. Miłosierdzia Bożego; Tłuchowo (3 z 7 parafii);
26. Dekanat wyszogrodzki: Kobylniki; Mała Wieś; Orszymowo; Żukowo (4 z 9 parafii);
27. Dekanat zakroczymski: Zakroczym (1 z 8 parafii);
28. Dekanat żuromiński: Zieluń; Żuromin (2 z 12 parafii).

Łącznie sprawozdania z posiedzeń grup parafialnych przekazało 61 z 249 parafii (≈25%).

IV. Parafie diecezji płockiej, które przekazały głosy synodalne ze skrzynek synodalnych (w porządku alfabetycznym):

1. Dąbrowa;
2. Duninów;
3. Gostynin, pw. Miłosierdzia Bożego;
4. Płock, pw. św. Zygmunta;
5. Płońsk, pw. św. Maksymiliana Kolbego;

6. Raciąż;
7. Rogowo;
8. Rypin, pw. Świętej Trójcy.

Łącznie sprawozdania ze skrzynek synodalnych przekazało 8 z 249 parafii (≈3%).

V. Inne indywidualne głosy

1. Członkowie Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej;
2. Skrzynka synodalna synod@diecezjaplocka.pl – 124 głosy;
3. Rozmowy w Kurii Diecezjalnej Płockiej z petentami w sprawach procesu synodalnego – 15 spotkań.

VI. Pozostałe spotkania

1. Spotkanie z kard. Mario Grechem, sekretarzem generalnym Synodu Biskupów, w Warszawie, w dn. 19-20 marca 2022 r.
2. Spotkania indywidualne w kurii i w kancelariach parafialnych.

Płock, dn. 18 maja 2022 r.

ks. Wojciech Kućko
Witold Jacek Wybult
Koordynatorzy procesu synodalnego w diecezji płockiej

ZATWIERDZAM:

Płock, dn. 13 czerwca 2022 r.
We wspomnienie św. Antoniego z Padwy

† Wiesław Śmigiel
Administrator Apostolski Diecezji Płockiej

